

SORULAR

Büyümin ZİLE

İnsanoğlunun var olduğundan günümüze kadar geçen binlerce yıllık tarihinde sürekli bir yönetme içgüdüğü taşıdığına inanırım. Her ne kadar bu yönetme içgüdüğü şiddeti bebeklik, gençlik, orta yaş ve yaşlılıkta farklılıklar gösterse de beyninin bir yerlerinde birilerini, ailesini, nesnelere, yaşadığı kenti, ülkeyi dahası dünyayı yönetme dürtüsü her insanda değişik dozlarda da olsa var olduğu gerçeğini görmezden gelemem ben.

Yönetme dürtüsü insanoğlunun doğuştan gelen bir özelliği olduğuna göre; bu bende neden gelişmedi? Neden kaçır oldum yönetmekten?

Neden verilen yönetsel görevleri reddederim? Neden kendimi bu konuda özürle bir insan olarak hissedirim? Bir kurumu, bir şirketi, yönetenlerden neyim eksik? Bilgi birikimim mi yetersiz? Sabır ve hoşgöründen mi yoksunum? Gerektiğinde hayır diyebilme duygusu bende gelişmemiş mi? İnisiyatif almaktan mı korkuyorum? İnsanları yönlendirme yetim mi yetersiz? Basiretsiz bir insan mıyım? Olaylara ve insanlara bakış açım mı farklı? Kendime yeteri kadar güvenmiyor muyum? Yoksa, yoksa ben bir korkak mıyım? Belki de kendimi yönetici olacak kadar özgür hissetmiyorum, kim bilir.

Belki de evet efendimci olmaktan kokuyorum. Kim bilir belki de sorumluluktan kaçıyorum? Yaralarla dağlanan kişiliğime, muzdarip karakterime uygun düşmüyor belki de.

İnsanları, kurumları yönetmek neden zevk vermiyor bana? Off ne biçim bir insanım ben?

İnsanları hep ucu açık değerlendiririm. Hiçbir insan hakkında kesin yargıya varmadım. Bir insan; yetiştiği ortama, oradaki geleneklere, göreneklerine, ailesinin kültür seviyesine, inançlarına ve aldığı eğitimin kalitesine, arkadaş çevre-

sinin etkilerine, okuduğu kitapların yönlendirmesine, çalıştığı mesleğe, edindiği sosyal statüye göre bir kişilik geliştirir. Bir düşünce sistemi, bir davranış biçimi oluşturur, böylece insan. Değer yargıları şekillenir, inançları oluşur. Bir insan hakkında kesin yargıya varmak için o insanın hayatının bütün evrelerini iyi bilmek gerektiğine inanırım ben. Benim de davranış kalıplarım, inançlarım, değer yargıları, düşüncelerim böyle oluşmadı mı? Peki neden yönetme dürtüsünden sürekli kaçıyorum? Yoksa yönetilmekten hoşlandığımı için mi bu kaçış?

İnsanın yönetmesi için her şeyi bilmesi mi gerekli? Yoksa istediği bilgiye nasıl ulaşacağını bilmesi yeterli mi? Bir sorunun çözümünün, bir projenin uygulanmasının en iyi yöntemini; en az maliyetle, en kısa sürede nasıl gerçekleştirileceğini bilmesi mi? Yoksa çalışanlara çeşitli yöntemlerle istediğini yaptırabilmek yetisi mi? Yoksa deneme yanılma yoluyla doğruları bulmak mı? Acaba hata yapma lüksüne sahip olmak mı yönetmek? Bağlamak, kızmak mı? Yol göstermek mi? Sevecen bir yaklaşımda bulunmak mı? Yoksa doğuştan gelen Allah vergisi bir yetenek mi? öğrenilebilir, geliştirilebilir bir olgu olabilir mi yönetmek?

İnsanlar; düzensiz, kanunsuz, devletsiz, insan olmanın en yüce değer olduğu erdemini aşıl原因 bir eğitimden geçerek; bireysel bilincin doruğa ulaştığı bir ortamda savaşırsız, riyasız, birbirlerinin özgürlüklerine saygı duyarak; barış içerisinde, sürü psikolojisinden uzak yaşayabilirler mi? İnsanın refaha ulaşması için, mutlu olması için illa ki bir otoritenin olması mı gerekli? Para biriktirmesi, toprak sahibi olması, üretim araçlarına hükmetmesi mi gerekli?

Yeryüzünde hiçbir kral peygamber olarak gelmemiştir. Sadece otorite-

lerini pekiştirmek için kendilerine kutsiyet atfetmişlerdir. Her din önce insana hitap etmiştir. Devlete değil. Bu dünyadaki yaşayış biçimlerinin öbür dünyaları şekillendireceğinden bahsetmiştir. Acaba hangi din; devletlere ve kurumlara ve insanlara yönetin, savaşın, sizden olmayanları öldürün, diye buyruklar vermiştir? Her insanın mutlu olduğu böyle bir yaşam biçimi kurulamaz mı dünyada? Kurulursa kaotik bir ortam doğar mı? Çok mu ütöpik, çok mu romantik bir yaklaşım olur? İnsanlar daha yürekli, daha sevecen, daha mutlu, hiçbir kurum ve kişinin kimseyi sömürmediği bir yaşam biçimine kavuşmuş olmazlar mı?

İnsanoğlunun ürettiği hiç bir düşüncenin, hiçbir fikrin mutlak doğru olduğuna inanmam ben. Her insanın kendi doğruları vardır. Bu doğruların insanlar arasında inanılabilirliği arttığı ölçüde meşrulaşır düşünce. Ama onun mutlak doğru olduğu anlamına gelmediğini bilirim ben. Tıpkı devlet gibi, tıpkı yasalar gibi, tıpkı gelenekler, görenekler gibi.

Yaşamı boyunca ders kitapları dışında üç kitap okumamış, bireysel bilinci gelişmemiş, kerameti kendinden menkul birçok insanın devlet aygıtı içerisinde gerek atanarak, gerekse seçilerek yönetsel kadro işgal etme isteğini ve etmesini anlamakta güçlük çekerim ben. Yoksa bendeki bu kaçış bir tepki mi? bir isyan mı?

Olaylara, düşüncelere, inançlara, dünyaya değişik bakış açılarından bakmayan insanların yönetici olduğu bir sistemin megaloman makinesi olduğuna inanırım ben. Megalomanlarsa en yetenekli insanlardır(!) Her şeyi en iyi onlar bilir (!) En iyi onlar yönetir(!) Yanlışları olmaz hiçbir zaman(!)Bendeki bu kaçış buna bir tepki mi? bir isyan mı? Kafam karışık benim.

Doğanın düzeni böyle mi kurulmuş diye düşünürüm bazen. Sürü halinde yaşayan hayvanların bir devleti var mı acaba? Bir sürünün lideri olmak; sürünün geleceği hakkında karar verme yetkisini de verir mi kendisine? Onlarda da kayırma var mıdır? Düşmanlık, kırım var mıdır? Başkaldırı var mıdır? Görevi kötüye kullanmak, yandaşlarına çıkar sağlamak var mıdır? Bir kraliçe arı akrabalarına, kardeşlerine, yandaşlarına önemli makamlar tahsis eder mi? Her arının görevi önceden belli midir? Yoksa yeteneklerine göre mi tahsis edilir görevler?

Onlar da yiyecek stoku dışında para biriktirir mi? yiyeceklerini korumanın dışında savaşır mı diğer kolonilerle? Dünyaya hâkim olmak düşüncesiyle kırarlar mı birbirlerini? Acaba onların da konuştuğu farklı diller var mı? Farklı dinlere inanırlar mı? Onların da zencisi, beyazı var mı? Dilleri için, derilerinin renkleri için birilerini ötekileştirir, öldürürler mi? Acaba onlar da "Arı Hakları Beyanamesi" yayınlama ihtiyacı duydular mı? Eğer duydularsa büyük ve güçlü koloniler uyar mı bu beyanameye?

Bu sorular böyle sürer gider biliyorum. Yönetme yetimin gelişmediğini de biliyorum. Her insanda olan yönetme dürtüsünün bende olduğunu da biliyorum. Ama bir törpünün yıllardır bu yetimi törpüleyerek yok ettiğini de biliyorum.

Kim bilir belki de yaşadığım süreç içerisinde ülkemde ve dünyada olan haksızlıklar, kayırmalar, napoist politikalar, bizzat yaşadıklarım başka uçlara kaymamı sağladı. Ben bunları yapmam duygusunu geliştirdi bende ve bir törpü devreye girdi, törpüledi de törpüledi.

Yönetilmekten hoşlanmam ben. Yönetmekten de.